

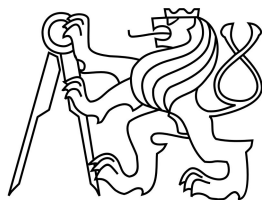
# Úvod do předmětu, právo a IT

Katedra softwarového inženýrství  
Fakulta informačních technologií  
ČVUT

© Zdeněk Kučera, 2018

Právo a Informatika,  
BI-PAI, 5.10.2018, Přednáška 1

<https://edux.fit.cvut.cz/courses/BI-PAI>



# Garant předmětu

- JUDr. Zdeněk Kučera, Ph.D.
  - Advokát, vedoucí praxe IT práva, Kinstellar
  - Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Centrum právních dovedností
  - FIT ČVUT, vyučující
  - Kontakt: [zdenek.kucera@fit.cvut.cz](mailto:zdenek.kucera@fit.cvut.cz)

# Struktura první přednášky

- Úvod do předmětu
  - Motivace k předmětu
  - Program přednášek
  - Klasifikace
  - Literatura
  - Zkušenosti z předchozích let
- Systém práva, právní norma
- Právo a internet

# Úvod do předmětu

# Motivace k výuce práva na FIT

## Neporušování autorských práv

www.rozhlas.cz/zpravy/politika/\_zprava/protipiratsti-specialiste-zamirili-na-koleje-cvut--781028

ČESKÝ ROZHLAS ZPRÁVY IRADIO PROGRAM STANICE TÉMATA O ROZHLASU

ZPRÁVY.ROZHLAS.CZ

Zprávy Domáci Zahraničí Ekonomika Sport Věda Kultura Komentáře Zelená vlna Politika a společnost Evropské záležitosti Regiony Speciál Martina Veselovského Volby 2012

### Protipirátské specialisté zamířili na koleje ČVUT

8. září 2010 v 16:15

**Policejní týmy podnikají napříč Evropou nový zátah proti počítačovým pirátům, kteří nelegálně distribuují filmy. Akce probíhá ve čtrnácti zemích a nevyhne se ani České republice. Podle policejní mluvčí se včerejší prohlídky zaměřily na vysokoškolské koleje ČVUT na pražském Strahově. Na dalších místech v zemi budou pokračovat. Blíží informace o razii policie vydá až po ukončení operace.**

„Policisté při zátahu hledá hlavně počítače, média, na kterých filmy jsou, a další důkazy, jež by se mohly hodit u případného přelíčení,“ říká šéfredaktor serveru Root.cz a odborník na počítačovou bezpečnost Petr Krčmář.



Proti počítačovým pirátům na Strahově zasahují policisté už poněkolkáté. - Foto: Filip Rožánek

Proti počítačovým pirátům na Strahově zasahují policisté už poněkolkáté.  
Foto: Filip Rožánek

# Motivace k výuce práva na FIT

## Neporušování průmyslových práv



<http://www.facebook.com/photo.php?fbid=10151150166089732&set=a.436246744731.234589.46840984731&type=1&ref=nf>

# Motivace k výuce práva na FIT

**Vědět, jak postavit web**

**ODKAZ  
NENÍ  
ZLOČIN**

# Motivace k výuce práva na FIT

## Vědět, jak zůstat na svobodě

← → ↻ [www.novinky.cz/krimi/268394-za-piratske-kopirovani-filmu-padl-ve-zline-podmineny-trest.html](http://www.novinky.cz/krimi/268394-za-piratske-kopirovani-filmu-padl-ve-zline-podmineny-trest.html)

## Novinky.cz

[Hlavní stránka](#) » [Krimi](#)

### Za pirátské kopírování filmů padl ve Zlíně podmíněný trest

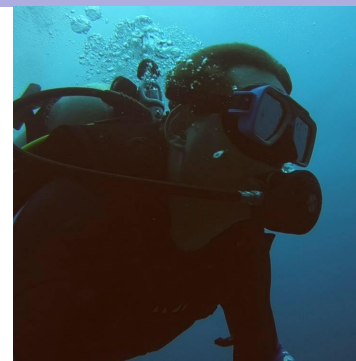
Více než dva tisíce zkopírovaných audiovizuálních děl, především filmů a filmových seriálů chráněných autorským zákonem, vkládal po čtyři roky na internet devětadvacetiletý Miroslav Ocelík ze Slavičina na Zlínsku. Soud ho odsoudil na 1,5 roku podmíněně s odkladem na tři roky.





# Přednášející

- Zdeněk Kučera, garant předmětu
- Matěj Myška
- Jakub Míšek
- Michal Matějka



# Program přednášek

- Přednáška 1
  - 5.10.
  - Úvod do předmětu, právo a IT
  - Zdeněk Kučera
- Přednáška 2
  - 12.10.
  - Smlouvy vč. typických smluv v IT
  - Zdeněk Kučera

# Program přednášek

- Přednáška 3
  - 19.10.
  - Ochrana software, softwarové smlouvy, licence
  - Zdeněk Kučera
- Přednáška 4
  - 26.10.
  - E-commerce, e-shopy
  - Zdeněk Kučera

# Program přednášek

- Přednáška 5
  - 2.11.
  - Právo duševního vlastnictví I
  - Matěj Myška
- Přednáška 6
  - 9.11.
  - Odpovědnost na internetu
  - Zdeněk Kučera

# Program přednášek

- Přednáška 7
  - 16.11.
  - Ochrana osobních údajů
  - Jakub Míšek
- Přednáška 8
  - 23.11.
  - Právo duševního vlastnictví II
  - Matěj Myška

# Program přednášek

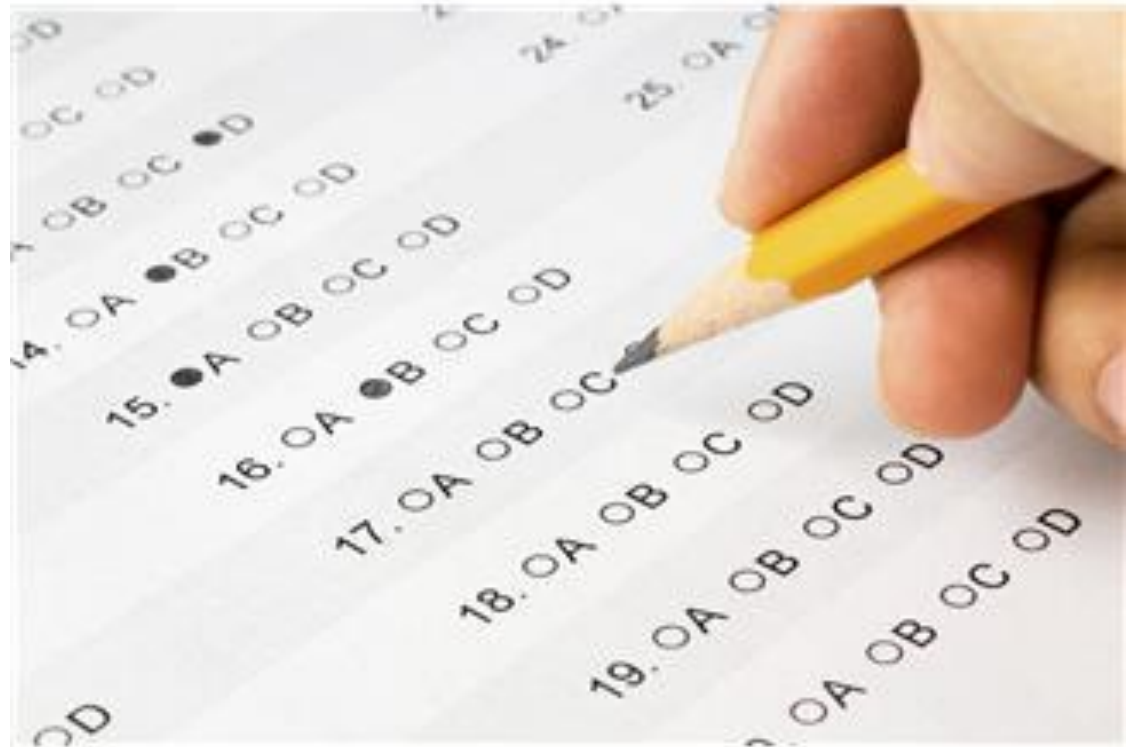
- Přednáška 9
  - 30.11.
  - Počítačová kriminalita
  - Michal Matějka
- Přednáška 10
  - 7.12.
  - Právo na sociálních sítích
  - Zdeněk Kučera

# Program přednášek

- Přednáška 11
  - 14.12.
  - Zakládání start-upů
  - Zdeněk Kučera
- Přednáška 12
  - 4.1.
  - Test

# Zkouška

- Písemný test





# Příklad otázky z testu

*Igor vytvořil pro Pepu logo firmy. Pepa si logo umístil na web, na štít svého domu a nakreslil na postel v ložnici. Předtím ale změnil barvu loga, tak, aby odpovídala jeho povaze, tedy ze žluté udělal svítivě zelenou. Igorovi se to nelíbí, protože se na tom s Pepou nedomluvil. Jak byste poradili Igorovi, že může postupovat?*

- A) Může si vzít žlutou barvu, přemalovat Pepovi štít domu, cracknout Pepovi web a přemalovat obrázek na něm a může se mu potají vloupat do ložnice a přemalovat logo i tam
- B) Může podat na Pepu trestní oznámení na porušování autorských práv, které bude s vysokou pravděpodobností úspěšné
- C) Může Pepu zažalovat a požadovat např. přiměřené zadostiučinění v penězích
- D) Nemůže nic, Pepa si za logo zaplatil a má na tyto změny právo

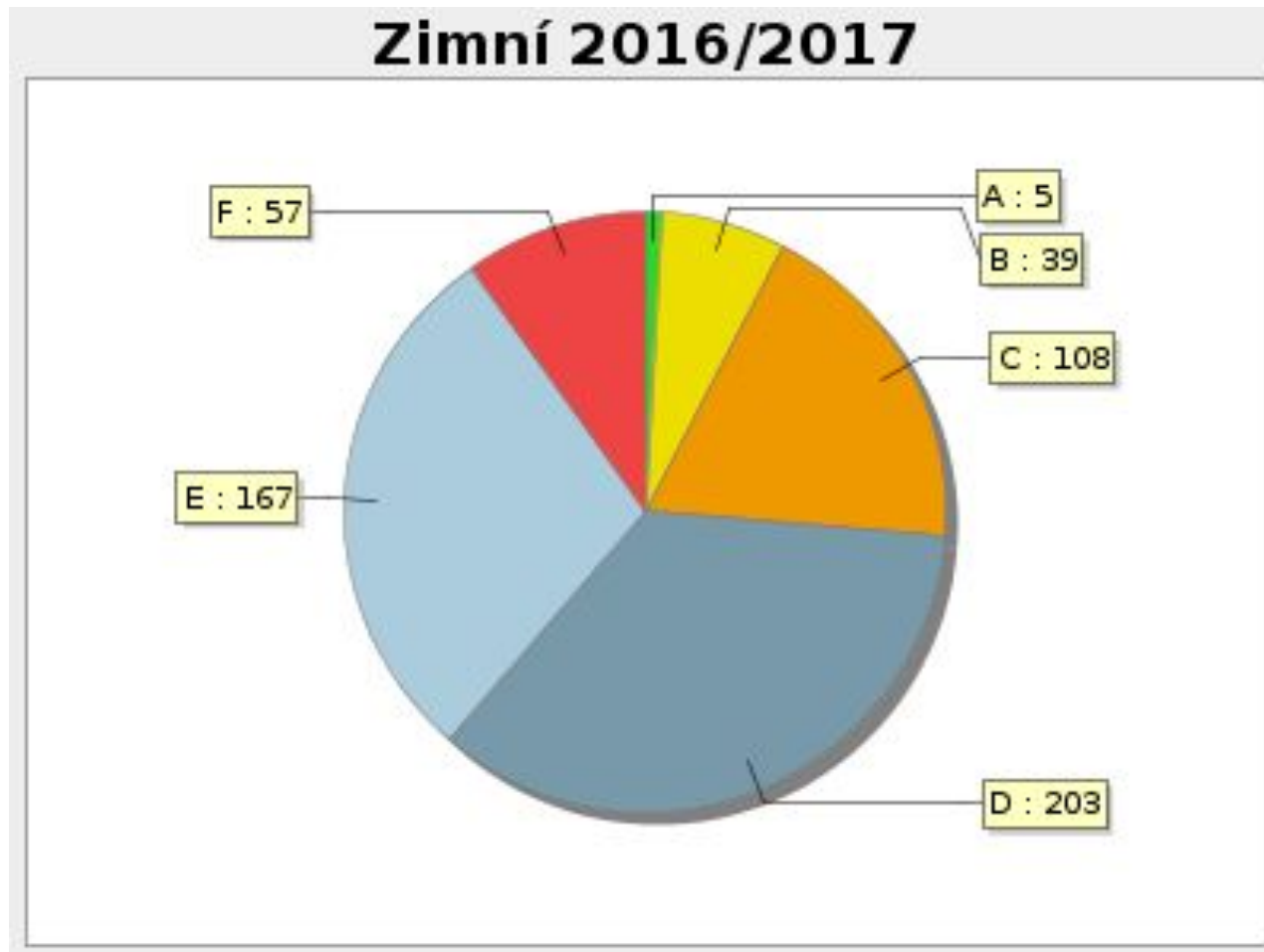
# Literatura

- Povinná
  - Přednášky a materiály uvedené ve slidech
  - EDUX
  - Videa neaktuální!!!
- Doporučená
  - **POLČÁK, Radim a kol.- Právo informačních a komunikačních technologií, Wolters Kluwer 2018**
  - GERLOCH, A. - Teorie Práva, Aleš Čeněk, 2009
  - DONÁT, J., TOMÍŠEK, J., Právo v síti, C.H. Beck, 2016
  - POLČÁK, Radim, Spam a odpovědnost ISP. CPress, edice Právo pro denní praxi
  - JANSAL, OTEVŘEL P., Softwarové právo, Praktický průvodce právní problematikou v IT, COMPUTER PRESS, 2011
  - ŠTĚDRŮŇ B., Ochrana a licencování počítačového programu Wolters Kluwer ČR, 2010

# Literatura

- Znalost právních předpisů tak, jak budou uvedeny v EDUXu a na přednáškách
  - <http://portal.gov.cz>

# Výsledky



# Špatné zkušenosti

*Od: <xxxxxxxxxxxx@fit.cvut.cz>*

*Předmět: zkouška*

*Datum: 04.1.2012 19:37:46*

-----  
*Dobrý den,*

*Z dnešní zkoušky jsem dostal 23b. a chtěl jsem se zeptat jestli by nešlo **přivřít oko**. Popřípadě jestli by š*l* zjistit špatné odpovědi z testu.*

*Omlouvám se že ruším a děkuji za odpověď.*

# Špatné zkušenosti



[http://2.bp.blogspot.com/\\_f\\_k-Bz\\_HVIQ/TDq8HTiGPMI/AAAAAAAAAD4/uHvJRFoEZ2M/s1600/cheating.jpg](http://2.bp.blogspot.com/_f_k-Bz_HVIQ/TDq8HTiGPMI/AAAAAAAAAD4/uHvJRFoEZ2M/s1600/cheating.jpg)

# Otázky během semestru

Dotazy ohledně organizace studia můžete směřovat na e-mail garanta předmětu [zdenek.kucera@fit.cvut.cz](mailto:zdenek.kucera@fit.cvut.cz), dotazy k jednotlivým přednáškám pak na e-maily přednášejících.

Upozorňuji, že na e-maily s dotazy, které jsou zveřejněny **na EDUXu** či byly řečeny na přednáškách **neodpovídáme**, jelikož je povinností vysokoškolského studia si informace zveřejněné k předmětu prostudovat, a při neúčasti na přednášce si zápisky opatřit.

... a je Vás **více než 900** v 1. roč. celkem



# Konference

## LAW FIT

- Konference FIT ČVUT
- Jaro 2019
- [www.law.fit.cvut.cz](http://www.law.fit.cvut.cz)



## CYBERSPACE

- Konference Masarykovy univerzity v Brně 30.11.-1.12.
- [www.cyberspace.muni.cz](http://www.cyberspace.muni.cz)





# Otázky



# System práva

# Právo kolem nás

- Popište možné právní vztahy existující a vznikající na videu
- <http://www.youtube.com/watch?v=j4o2PDwKdcA>



# Právo kolem nás

- Jaké právní vztahy lze na videu identifikovat?
  - Pracovní smlouva
  - Pojistná smlouva IT specialistů s pojišťovnou
  - Smlouva mezi IT specialisty a Friendface
  - Smlouva mezi Friendface a společností Cola
  - Smlouva mezi zaměstnavatelem IT specialistů a poskytovatelem připojení k internetu
  - Licenční smlouva mezi zaměstnavatelem IT specialistů a poskytovatelem operačního systému
  - atd.

# Právo kolem vás

- Kupní smlouva
- Smlouva o dílo
- Smlouva o úvěru
- Pracovní smlouva/smlouva o dílo/dohoda o provedení práce
- Smlouva o poskytování poradenských služeb
- Licenční smlouva
- Manažerská smlouva
- Dohoda o důvěrnosti
- Smlouva o prodeji obchodního podílu
- Civilněprávní delikty (pomluva, porušení smlouvy)
- Trestné činy (zločiny a přečiny) (např. krádež, podvod, zpronevěra)

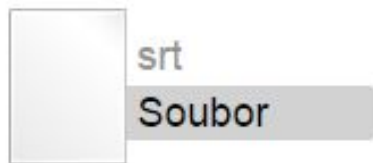
# Právo a IT

---

 **creative  
commons**



# Právo a IT



689 B

0

skyfall-  
trzr.czech.forced.srt



13.22 GB



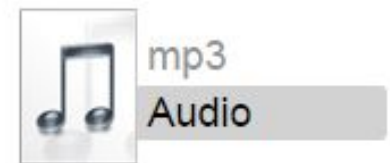
23\_BOND  
50\_Skyfall\_CZ\_ENG  
1080pHD BD\_Rip.mkv



916.08 MB 10:51

0

24\_BOND 50\_Bonus  
Disk\_Skyfall Behind The  
Scenes\_ENG 1080pHD  
BD\_Rip.mkv



4.58 MB 04:46

0

Adele - Skyfall  
(Instrumental Karaoke  
with Lyrics).mp3

# Právo a IT

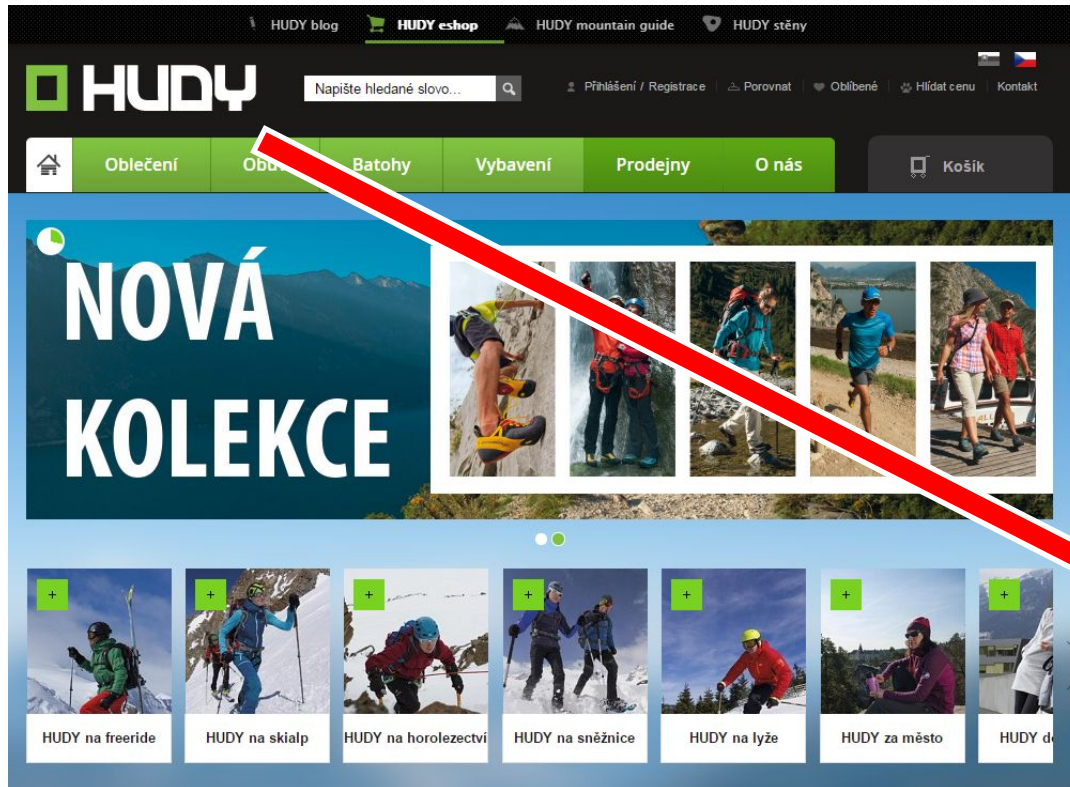


Toto video dříve obsahovalo zvukovou stopu chráněnou autorskými právy. Kvůli uplatnění nároku vlastníka autorských práv byla zvuková stopa ztišena.





# Právo a IT – staré formy v novém prostředí



Autorské právo

- webové stránky (zdroj kód)
- fotografie

Ochranné známky

- HUDY SPORT
- Např. „Dobrodužství v pohodě“

# Právo duševního vlastnictví

Ochranné známky

- Blackberry, Nokia, ...
- OneTouch, Symbian,...



Autorské právo

- software
- widgets
- fotografie



Patenty

- příjem signálu
- materiál displeje
- hlasové vytáčení

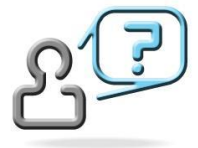


Průmyslové vzory

- tvar
- speciální tlačítka

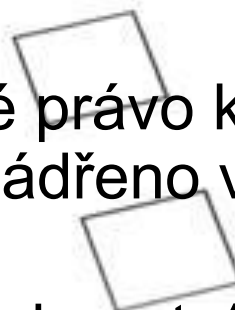
# Právní systémy

- Kontinentální (*Civil Law*) – Evropa, Latinská amerika
- Angloamerický (*Common Law*) – USA
- Islámské právo, kmenové právo, tradiční právo
- Rozdíly:
  - Prameny práva (psané, soudy netvoří právo x právo soudcovské, tzv. precedenty x náboženské knihy a tradice)
  - Právní instituty

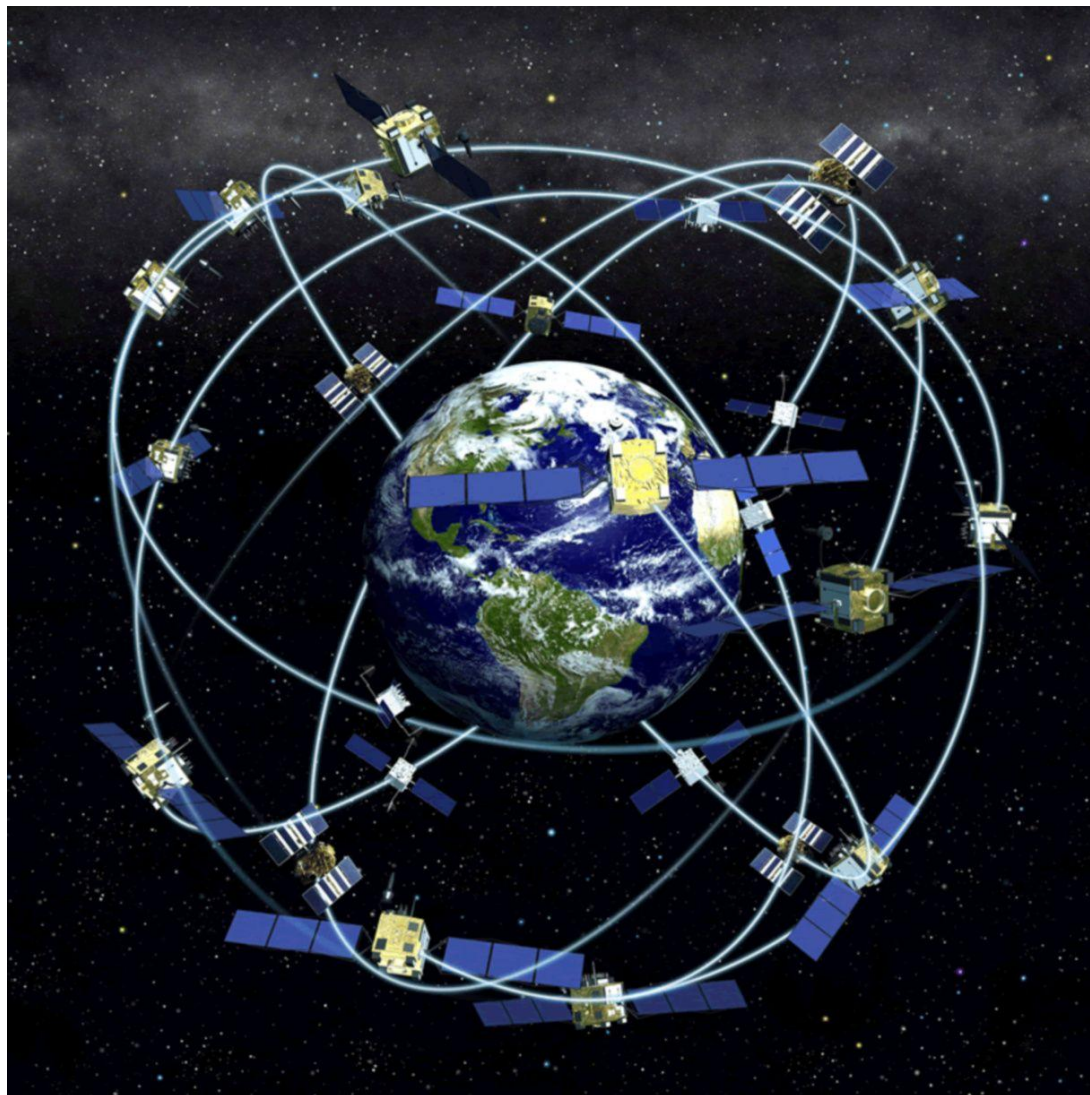


# Právní systémy – příklad odlišností

- Autorské právo
- Kontinentální
  - princip neformálnosti, autorské právo k dílu vzniká automaticky, jakmile je dílo vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě
  - rozlišuje autorská práva na osobnostní a majetková
  - autor se nemůže práv k autorskému dílu vzdát; převod práv – licenční smlouva
- Common law
  - Copyright – lze se vzdát svých práv autorství, převod na základě kupní smlouvy



# Problém kyberprostoru



# Kdo ovládá internet?



# Kyberprostor – otázky subjektů

- Fyzické osoby
- Roboti/elektroničtí agenti



iDNES.cz | Zprávy | Kraje | Sport | Kultura | Ekonomika | Finance | Bydlení | Cestování | Auto | Hobby  
Telefony | Operátoři | **Tech & Trendy** | Navigace | Aplikace | Katalog mobilů

## **Chybné ceny Vodafonu: iPhone 3GS za tisícovku, Nokia N97 za osm tisíc**

3. srpna 2009 12:37, aktualizováno 13:58

Operátor Vodafone dnes ráno prodával prostřednictvím svého e-shopu Nokii N97 za 7 777 korun, a to bez jakéhokoli závazku. V pátek zas bylo možné zakoupit nový iPhone za tisícovku. Chyby v elektronickém obchodě operátora umožnily vybraným zákazníkům ušetřit několik tisíc korun.

# Kyberprostor – nový přístup



*přestože je video  
protiprávní  
a ponižující,  
a není žádný  
legitimní veřejný  
zájem na jeho  
dalším zveřejnění,  
by příkaz k  
odstranění bylo  
zbytečné gesto*



# Efekt Barbary Streisandové



[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f6/Streisand\\_Estate.jpg/1920px-Streisand\\_Estate.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f6/Streisand_Estate.jpg/1920px-Streisand_Estate.jpg)

# Ryan Giggs a jeho graf

sign in subscribe search jobs dating more UK edition

the guardian Winner of the Pulitzer prize

UK world sport football opinion culture economy lifestyle fashion environment tech money travel browse all sections

home > tech

Twitter Organ Grinder

## Twitter and the mystery footballer

Dan Sabbagh

Speculation about identity of player was allegedly involved with Imogen Thomas is rife on Twitter

Friday 20 May 2011 20:43 BST

Facebook Twitter Email LinkedIn Google+

< Shares 3

This isn't a long post, just a graph really. I can't name the footballer who allegedly had an affair with model Imogen Thomas. But I can publish this graph. It gives you an idea of the spike in Twitter mentions of said footballer's surname on the social media site in the late afternoon after it emerged that his legal team had launched an action against Twitter to try and restrain mentions of his name online. You can decide if it worked.

Time	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Mentions	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	High	Very High	High	High

There's a big spike. Left axis is number of mentions; right axis time today. Source: Trendolix.

Žaloba na Twitter poté, co uživatel zveřejnil, že bylo vydáno předběžné opatření zakazující zveřejnění podrobností ohledně jeho vztahu se soutěžící z Big Brother

# Prameny práva

- Psané (legislativa)
  - Ústavy
  - Listiny práv
  - Mezinárodní smlouvy
  - Nadnárodní právo, právo EU
  - Zákony
  - Nařízení, vyhlášky
  - Smlouvy
  - Příkazy
- Zvykové právo
- Judikatura

# Prameny práva v ČR podle právní síly

- Ústava
- Listina základních práv a svobod
- Mezinárodní smlouvy, právo EU (primární sekundární)
- Zákony
- Nařízení
- Vyhlášky
- Pozice judikatury

# Které prameny budeme potřebovat nejčastěji?

- Občanský zákoník
- Zákon o obchodních korporacích
- Autorský zákon

# Právo soukromé a veřejné

- Mocenská teorie: vztah nadřízenosti a podřízenosti
- Ve veřejném právu jeden ze subjektů vystupuje jako vykonavatel veřejné moci
- Např. občanské právo x právo sociálního zabezpečení

# Kogentní a dispozitivní právní normy

- Kogentní a dispozitivní pravidla
  - Veřejné právo – většinou kogentní (např. trestní právo)
  - Soukromé právo – dispozitivní (např. soukromoprávní smlouvy)
- Problémy s tím poznat, co je kogentní a co ne (příklad občanského a obchodního zákoníku)

# Právo veřejné a soukromé

- Veřejné právo v IT (příklady)
  - Administrativní řízení týkající se:
    - Živnostenského listu
    - Řízení před ČTÚ
    - Ochrana dat
  - Veřejné zakázky
  - Trestní právo
  - Daňové právo



# Právo veřejné a soukromé

- Soukromé právo v IT
  - Licenční smlouvy
  - Všeobecné obchodní podmínky e-shopu
  - Pomluva na diskusním fóru
- Pozor na procesní normy

# Právo veřejné a soukromé

- Soukromé právo
  - Civilní spor
- Veřejné právo
  - Trestní řízení



# Právní normy

- Právní normy jsou obecně závazná pravidla chování, která jsou stanovena státní autoritou
- Jsou řádně vyhlášeny (Sbírka zákonů)
- Normativita – regulují chování
- Obecnost – jsou závazné pro neurčitý počet lidí a neurčitý počet případů (obecnost důležitá i pro IT)
- Jsou vykonatelné prostřednictvím státní síly

# Právní normy - příklad

- Příklad: § 2048 obč. zák (smluvní pokuta)
  - *Ujednají-li strany pro případ porušení smluvené povinnosti smluvní pokutu v určité výši nebo způsob, jak se výše smluvní pokuty určí, může věřitel požadovat smluvní pokutu bez zřetele k tomu, zda mu porušením utvrzené povinnosti vznikla škoda. Smluvní pokuta může být ujednána i v jiném plnění než peněžitém.*



# Právní norma – teritoriální princip

- Na základě teritoriálního principu, normy jsou závazné na místě podle kompetence státní autority, která přijala normativní akt
- Teritorium určitého státu zahrnuje zemský povrch, vnitřní vody, pobřežní vody, podzemí a vzdušný prostor
- Fiktivní teritoria – paluby letadel a lodě

# Právní norma – působnost

- Právní normy jsou závazné pro všechny osoby na teritoriu příslušného státu
- Některé právní normy jsou však závazné pouze pro menší počet osob (vojáci, veřejní činitelé)
- Imunita – diplomatická a legislativní

# Otázky



# Děkuji za pozornost

